

ЭКОЛОГИЯ СЫЛЫН ТЭТИМЭ БЭРИЛИННЭ

2017
ГОД ЭКОЛОГИИ
В РОССИИ

РФ Президент В.В. Путин 2017 сылы дойду үрүтүн "Экология уонна ураты харыстанар сиртэр сылларын" билдэрэн турар. Өрөспүүбүлүкө кэни хабааннаах быһаан ыһылыгыга, элбэх соруктар бэриллэбиттэрэ. Чурапчыбыт улуутар Экология сылын арайык дьаһал олуһу 15 күнүгэр тэрийэн, сылаабы үлөү-хамнаскы тэтим бэрилиннэ. Ол курдук бу күн улуус дьаһалтатын дьэтигэр кэни ыһырыллыах төгүрүк остуол ыһылыллыа.

Төгүрүк остуолу Чурапчы улуунун баһылыга А.Т. Ноговицын, Экология сылын ыһылыга аһамыт хамыһаһа салайааччыга А.А. Ноговицын, Чурапчы улуунун айылҕа харыстабыл инспекциятын начальнига М.П. Догордуров тэрийэн

сайыпты стационарнай лааһар "Цветодизайн", Г.П. Башарин аатынан Сылап орто оскуолата "Сохраним нашу природу", "Экология начинается со двора", И.Е. Федосеев-Доско аатынан Диринг орто оскуолата "Встречаем год экологии", "Улыбка" обону сайылаар кэни "Экологическое воспитание", С.Ф. Ситонтов аатынан Хадаар орто оскуолата "Промышленные (охотничьи) животные", "Школьная оранжерея" дьон олус көрөсөбиллээх бырайыактарынан көхтөөх кыттылыа ыһылыа.

Чурапчы улуутар "Экология сылын" арайык, улуус баһылыга А.Т. Ноговицын тыл эттэ, кыттааччылары эбэрдэттэ. Баһылык: "Бүгүтүгү төгүрүк остуолга ыһылыллыбыт дьаһаллар, быһааннар, этигэр сыл устата "Экология сылын" чөрүтүнөн ыһылыа үлөү-

райыктар кэскиллээх харыстабыллар онорорбут бусулар, улахан ситиһин бустуо этэ", - дьон соруктар дьонун суолтанын бэлэттэтэ.

Чурапчы улуунун айылҕа харыстабыллар инспекция начальнига М.П. Догордуров кэни хабааннаах иһитинэрини онордо, манна кэни айылҕа харыстабыл инспекцията улууска тэрийэр үлэтин сырдатта. 2017 сыл Экология эрэ сыла бусука-каураты харыстанар сирдэргэ эмиз улахан болуомто уурулан, үлө-хамнас тэрийиллээхтэрин туһунан санаатта. Маны таһынан улуустуутар алта общественнай инспектор үлэтирин билиһиннэрдэ, итинэн эбии үлэтин бадалаах дьону уопсай дьаһала кыттыһалларыгар ыһырыа. Итин таһынан улуус тэрийэр дьаһаллар, айылҕа харыстабыллар туһулуур үлэтэрэ барыта сөптөөхтүк ыһылыларын тоһоҕолоон бэлэттэтэ.

Быйыгы сыла улуустуутар "Очистное сооружение" биер сүрүн бырайыак олоххо киирбитин туһунан "Дьулуур" ХЭТ кылаабынай инженерэ И.П. Макаров кэпсэтэ. Тутулуубут ууну ыраастыыр улахан объект хайдах үлэтэлиэхтэрин ситиһин быһаарда. Бу баарадай тутуу

Егорович быйыгы сыла ыһылылар ыһааттарга аһамыт "Министер" дьаһалабыт ооннуу регион таһымыгар экология боптуруостарыгар туһуланан ыһылылаахтарабын көрсөтө.

Үөрэх эйгэтин экологическай үлэтин быһаанын туһунан улуустаабы биология, география, химия учууталларын методическай хабарууларын салайааччыга Л.С. Макарова көрсөтэ. Оттон Р.И. Константинов аатынан Амма орто оскуоланын директору итэр үлөү солбуйааччы С.С. Абрамов "Булчут ыһа", Н.И. Протодьяконов ыһылыт үлэтин, "Араскы" лааһар, "Күөх суутун" бырайыак, түөлбөтөр ыһааһырдый үлэтэригэр кыттылыларын туһунан бэрт сөтүн иһитинэрини онордо. "Тропа познания" дьон эмиз биер итэриһинэй бырайыагы Сосновск нэһилиэгин "Чэнир" уһуйаан сөбүлүүсүйэ Л.Р. Захарова билиһиннэрдэ.

Төгүрүк остуолга үөрэх эйгэтин үлэтигэр үчүгэй бэлэмнээх кэни, бары көхтөөх кыттылыа ыһылыларын бэлэттэһини.

Чурапчылаагы ОДКХ хомуолунайдарга тааска холбонон, тулаһыт эйгэ таһар хоромнуу билэ аһаабытын туһунан И.П. Макаров билиһиннэрдэ. Онуоха кэни чуолкай сыһааналарга, холбурларга оҕурун көрсөтө.

Улуустаагы "Маарыкчаан ыһааттар" түмүү чилиэн М.И. Васильева экология сылыгар аһамыт "Айылҕа оҕото" бырайыак үлэтин билиһиннэрдэ. Маныаха "Күөх саас" акция чөрүтүнөн айылҕа юрэ көстүүлэрин устан видеоролик оноруулар улуустаагы куонкурус ыһылыларын туһунан иһитиннэрдэ.

Төгүрүк остуолга общественнай корреспондент И.П. Пономарев айылҕаны харыстааһапта, экология боптуруостарыгар тус санаатын үлэтиннэ. Кэни биер сүрүн санаата "Экология сылыгар сөп түбэһиннэри, экологическай общественнай түмүү тэрийиллээх", - дьэтэ. Салгы уопсай иһитинэрини улуус административнай хамыһаһаһа инспектора В.С. Делюхова-Никитина онордо. Г.П. Башарин аатынан Сылап орто оскуоланын география учуутала З.П. Дьячкова "Экологическая обстановка моего села" дьон бырайыаһын билиһиннэрдэ.

Резолюцияны ыһылыах иһин, эбии пууннары кэпсэтирдэ. Онуоха хас биердин иһиликкэ Экология сылын аһылытын бэлэтиир соругу туруордулар.

П. Е. Гулиев

М. И. Васильева

И. П. Пономарев

Улуустаагы ветеринарнай управление начальнига В.И. Еремеев сибириксэй аһа көмүлүбүт сирдэрин саркуфалга бэлэттэһини кэпсэтирдэ.

Түмүүс улуус баһылыга А.Т. Ноговицын төгүрүк остуол кыттылаахтарыгар, улуус тэрийлэлэригэр, хас биердин олохтооҕор туһаайан, Экология сылын үлэтигэр көхтөөх кыттылыа ыһылылар ыһырыа. Бүтүн Россия үрдүнэн ыһылылар араас куонкурустарга Чурапчы ыһааттара хото кытталларыгар сорулаахтатта. Мындааһаһылар "Булчут ыһа", Чурапчы эһи-эннээ "Экологическай марафон" дьон бырайыактарын олус сэрэбэтиин билдэрэн, болуомтоо ыһылы эттэ.

"Россияда биллэриллибит Экология сыла улуустуу сайдыылар дьонун ситиһиннэри аһаһа, иһиликитигэр үгүө олуктары олохтооҕа. Оһон өбүтүн-санааһын тупсан, Саха бусулаһынан, Ийэ Айылҕабытыгар харыстабылаахтык сыһааннаһыбыт өссө үрдүк таһымга таһарыгар үлэтигэр", - дьон төгүрүк остуол кыттылааһыгар ыһырыа ыһылылар.

Семен ЖЕНДРИНСКИЙ.

ыһылылар. Муннаах модератору-нанууус Общественай сөбүтүн председатели, улуустаагы "Сана олох" хаһаат редактор-директорэ А.А. Захаров үлэттэ. Кыттылы ыһылылар улуус уонна нэһиликтер дьаһалтанын үлэтигэр, улуустаагы управлениелар салайааччылар, специалистара, улуустаагы үөрэх управлениетин, үөрэх кыһаларын уонна уһуйааннар педагогтара, Чурапчылаагы ОДКХ специалистара, "Дьулуур", "Хаһа" ХЭТ үлэтигэр уонна улуус общественнай түмүүлөр. Сылаабы үлө быһаанын чопчулуур, кэскиллээх көрсөтөр, сана соруктары туруорар муннаах олус тэрээһиннээхтик, кэни ис хобосхоһотук ыһылылаах дьон бэлэттээх наада.

Муннаах иһинэ оскуолалар уонна уһуйааннар билиһини юмэ үлэттэ опорор бырайыактарын кэпсэти дьон дьуулүгэр таһаары быһаапка тэрийиһир. Ол курдук, Р.И. Константинов аатынан Амма орто оскуолата "Охотничья тропа", Одьулуун орто оскуолата "Утум ситимэ", Таһа орто оскуолата "Бизнес проект", "Олоххо"

хамнаска төһүү күүс буолуохтара. Чурапчы улууһа экология боптуруостарыгар улахан болуомтоно ууран кэлтэ. Быйыгы сыла ол үлө тэтимэ биллэрдик күүһүгэр күүһүлөр. Ол курдук "Хабыйахаан" аһаһыгар тутулуохтара ууну ыраастыыр юмгөлөк бырайыага үлөү киирэрин ситиһиллээхтик. Бу аарыма улахан, чугас эттэр суох уонна аһыгы технологиялары туһанар бырайыак олоххо киирэн, улуустуутар экология тупсуутар дьонун хардыы булуоҕа.

Саха Өрөспүүбүлүкэтигэр бэрт элбэх үлө быһааннаһымыта биллэр. Оттон улууска өссө биер дьонун хардыынан таһа салгы киллэрин үлэтэ буолар. Чурапчыга таһынан үлэтир хомуолунайдар тутулан, салгымытын кииртин биллэрдик аһаабытын үөрэ бэлэтиһит. Экология сылыгар бастаан туран, хас биердин биллэр, улуус олохтоохторо, чуолан ыһааттарбыт.

Ийэ Айылҕабытыгар сыһаанамыт тупсуутар, тулаһыт эйгэтиһи көрөр-иктэр култуурабыт үрдүгүгэр, өйбүт-санаабыт ула-

"Хабыйахаан" аһаһыгар тутулан, быйыл сэттэһи айта бүтүн үлөү киирлээхтэ. Бары ирдэбилгэ толору эйгэтиһир юмгөлөк бырайыак олоххо киирлээхтэ, айылҕаны ыраастык тутууга, харыстабылаахтык сыһааннаһыга биер дьонун хардыы бусула саарбаһаамаат.

Аһыт 2015 сылтан Чурапчы нэһилиэгин дьаһалтатта, С.А. Новгородов аатынан Чурапчы орто оскуолата, "Улыбка", "Коски", "Мичил" уһуйааннар көдүлүһүннэринэн саһааһыт "Мы - за чистое село" бырайыак салгы ыһылыларын туһунан иһиликкэ баһылытын социальнай боптуруостарга солбуйааччы П.Е. Гулаев ситиһин билиһиннэрдэ. Кэпсэтигэр "Хатын чаран" бырайыак үлэтин соругу туһунан санаатын эттэ, оһу тэһэ хас биердин тэрийлэлэр суб-уотунуулары тэрийиллээхтэ, итин таһынан Чурапчы нэһилиэгиттэн саһалаан, чугас сытар нэһиликкэр күрүөмнөөх суботунуу күүһүгэр трасса кыһытын ыһаастаһытга үлэтэри ыһыахтара. Бу быһаан кэни биердэһи ыһа, үгүө кэни сөтүн иһиттэ. Маны тэһэ Петр

СЫРДЫК СУОЛ

Чурапчы улууһунаабы "Общество трезвости" "Сана олох" хаһыакка анал сыһыарыыта

АРЫГЫНЫ УТАРЫ ОХСУУУ – БООТУРУУСКАЙ УЛУУС ИСТОРИЯТЫГАР

История

Боотуруускай улууһа былыр-былыргыттан үтүс холобур туттар дьонунан, үлэттээн-хамнаһынан үтүс бачыымнары Саха сирингэр тэрийбит ирринг историялаах улуус буолар.

Ол курдук, 19-с үйэ бүтэһигэр арыгыны утары охсуууга тус холобурунан, үлэттээн-хамнаһынан кыттыспыт киһинин Боотуруускай улуус баһылыга Егор Дмитриевич Николаев - I буолар.

Итирик туруктаах сырыгтаастарына, эмтэ хаайаллара. Ити быраабылалары тэнэ, ким ханна арыгы атылыларын этэн биэрбит киһиксэ харыһанан бириэмийэ бэриллэр эбит.

Егор Дмитриевич: "Арыгылааһын ыарыы буолбатах, бу куһаҥан дьалтык, ону утары охсуһуохха уонна чөл өйү-санааны, чөл олоху ситиһиксэ," – диир эбит. Кини арыгы иһинин буруйу оноруу быһыытынан көрөр, онон чөл олох туһугар эпийэксэ тардыы күүһүрөөхтүгүн этэр. Кини – тыһынан-өһүтүн, тус олохунан, чөл олоху туһунарынан холобур буолар салайааччы.

Е.Д.Николаев арыгыны утары охсуууга үтүс түмүктэри биэрбитэ. Кистээн атылылааһын, арыгыны бэрэк быһыытынан тутуу суох буолбута. Бу барыта 19-с үйэ бүтүүтүгэр этэ.

XX-с үйэ саҥатыгар, 1904 сыллаахха А.Е.Кулаковский 27 саастааҕар Чурапчы элиэһинньигэр чааһынай оскуолаба учууталынан үлэтии сылдьан, Охотский, Бартезов дьон бэлэсэрдэри кыттан уонна Егасов дьон учууталынан, Башарин дьон улуус кулубатынан "Чобдук турук уопсастыбатын" ("Общество трезвости") Саха сирингэр аан бастаан, Чурапчы улуутугар тэрийэлэр. Бу обществоны тэрийээри, урукку суол-иис, айан-сырым мөлүх кэмтэр, делопроизводство бары үктэллэрин ааһаллар. Ол курдук, Иркутский, Дьокуускай губернаторларьтан, Ис дьыала министригиттэн көгүл сурук ыталлар, ону таһынан аны бу обществоны тэрийэр сүрүн дьоннорун теһе эрэллээхтэрин бородириэһин, хас биридиртэрин тургуталлар. Ол сылларга, Россия үрдүнэн хас биридир киһиксэ тиксэрин, 3-4 лиитирэ арыгы түбөһөр эбит. Онон норуоттук генофондатыгар улахан кутталы үөскөтэрин өйдөөн туран, улуу киһинит Оксөкүлээх Олөксей бу обществоны тэрийбитэ. Общество бэйэтэ Устаагытаах, сүрүн сыала – нөһүлөөннө арыгыны иһэрин утары охсууу. Соруа-көмөҥө наадылар туһааннаах дьонто

сүбэ-ама буолуу, материалнай өттүнэн уонна үлэ буларга көмөлөһүү. Чурапчы улуутугар чайындары, остолобуойдары, ааһар балаҕаннары тэрийин, арыгы иһинин утарар кинигэлэри, брошюралары аахтары, бэсидэлэри оноруу, арыгыта суох бырааһынныыктары ытыгы, куруһуоктары тэрийин сүрүн сыаллара эбит.

Ол кэмнээҕи арыгыта суох маҥнайгы уруу туһунан биһили кээн туттар кыраайы үөрэтэччибит С.Р. Попов – Сигдэрэй Сэмэн ааспыт 2016 сыл балаҕан ыйын 10 күнүгэр «Сана олох» хаһыакка «Оксөкүлээх бэйэттээн кытты-быта» дьон ыстагыһаны суруйбута. Ыстагыһаттан кыттыгыт кэспир буолуохха, былыр урууга чутас эгээр олорор дьон ким баҕалаах барыта сылдыра. Уол аҕага урууга улуус, нөһүлөөк боччумнаах дьоннорун ытырбыт, олор ортолоругар нөһүлөөк кэлэ сылдыар улуус суруксута А.Е.Кулаковский уонна Саха сириттэн букатыннаахтык баран эрэр Э.К.Пекарский көргөһүтөн бааллара. Арыгыта суох чөл олоху тарҕаттааччы Оксөкүлээх Олөксей урууга ытырыллан, урууну тэрийэччилэр биһир туспа түбүккэ түспүттэр. Чугастаабы ыалларьтан элбэх чороону хомуйан, иһит арыгы өһүтүр саха өмүк төрүт аһын – кымыһы дэлэйдик онорбуттар. Улахан олугуларга сибийэй эти ыргыччы буһарыттар, арыгылаах-сылаах ас мааныһын аста-быттар. Эргэ Суурт дьон алааска сахалыы сиринэн-туомунан, алгыс этэн кийит сэрэгин туруорбуттар. Онно Кулаковский, Пекарский кыттыбыттар. Бу сэрэг бастаһынан арыгыта суох, үрүт тунах ыһаахха тэптээх көр-нар, иһин-атах оһаһуулаах уруу бэйэтэ буолан, үйө юрингэ юм устата бу алааска ытыгыланан турбут эбит.

1991 сылтан Мугудай нөһүлөөгөр, хантан да үөһэттэн дьаһала суох, бэйэтэрин баҕа өттүлэрин, арыгыттан

аккаастаммыт эр дьон «Саҕах» дьон арыгыны утарар түмсүүнү тэрийбиттэрэ. Түмсүү үлэтгэ-хамнаһа Саха сирингэр кээн биһирэбили ытыта. Эмтэни дьон – арыгыттан акаастаһыыта бастагы хар-дыа. Тохтоон баран, устунан арыгыттан букатыннаахтык акаастаһыы – саамай ыарахан түһүмэх. Соҕотох киһи туруулаһан туран, соҕотохсуйан хаалбакка, чөл олоххо төннөрүтэр, өссө бэйэтэ бу олоххо туту эрэ ситиһэрингэр бу түмсүү чилиэһингэр олус таһаарылаахтык үлэлээбиттэрэ. Дьон көргөһүн арыгыта суох бырааһынныыктары тэрийэллэрэ, оҕолорго кэһинилэри, бэлэхтэри туттараллара, нөһүлөөк араас дьаһалларын, сулумах дьонто суорумнуулары тэрийин ытыталлара, тус үлэлэрин кэһинигтэн балыһа дьонто өрөмүөннөөбиттэрэ, "Саҕах-спорт" хамсааһыны таһаарыттар.

2014 сылтан Мугудай нөһүлөөгөр "Сарыал" дьон арыгыттан акаастаммыт эдэр аҕалар түмсүүтэрэ үлэлээн эрэр.

2013 сыллаахха ахсынныы ый 5 күнүгэр «Итирдэр утахтары атылылааһыны миэстэтинэн, бириэмэтинэн хааччахтааһын туһунан» Саха Өрөспүүбүлүкэтин сокуона олоххо киирбитэ. Бу сокуон олоххо киириэһиттэн, статистика туту көрдөрөр эбитэй? Ол курдук, 2012 сыллаахха биһир киһиксэ 8,7 лиитирэ, 2015 сыллаахха 7,4 лиитирэ итирдэр утах тиксэр буолбут. Онон, кыралан да буоллар, арыгы иһингэ ачаабытын бэлэтинибит. Арыгыттан букатыннаахтык акаастаһыы – үүтөр көлүөнэбит иһинки дьылбатыгар, чөл туруктаах олохтоноругар дьонун суолтаны ыларын бука бары дьиринник өйдүүхтээхпит.

Н.Н. АММОСОВА,

улуустаабы киһинэммит библиотечнай ситим ЦПИ отделе-лын кылаабыһай библиотекара.

Е.Д. Николаев - I

Представитель от якутской знати на коронации царя Александра III.

1885 сыллаахха баһылык буолат, тохсунуу 21 күнүгэр кини «Дело о запрещении водки в Батурусском улусе» дьон циркуляционной сурук суруйар. Бу суруука киирбит быраабылаларга олобуран, водканы атылылар сиртэн аһын сиргэ атылылаахтарына, ыстараап араас көрүнэ (30-300 солк.), иккиттэн тутулуннахтарына, атылылар арыгыларын былдыан туран, үс идиолоттэн үс ыйга дьэри хаайыыга олордоллоро, общественнай миэстэҕэ

Сүбэлэр - ирдэбиллэр

УГОЛОК ЗДОРОВЬЯ

ЧӨЛ ОЛОХ МУННУГА

«Чөл олох муннуга» дьон анал стендэлэри онорууга хас биридир оскуопаны уонна уһууааны, биридиртээн тэрилтэлэри ыгырабыт. Стендэ тэрилтэ киһи сирингэр, оҕо уонна төрөппүт үгүстүк кээн ааһар саамай көстүүтүк миэстэтигэр туруохтаах. Тас көстүүтүнэн киһи болломтотун тардар аныгылыы дизайннаах, агитациялыыр, пропагандалыыр хабааннаах буолуохтаах. Хомойуох иһин, сорох оскуопаларга, уһууааннарда маньык чөл олоххо аһаммыт информация эргэрбит, киһи хараһар тутта бырабыллыбат сиргэ тэйиччи турар, эбэтэр олох да суох.

Чурапчы улуутун Общественинай сэбиэтэ, «Общество трезвости» актыыба сотору кэмнэн оскуопалары, уһууааннары, тэрилтэлэри, нөһүлөөк дьаһалларын кэрийэн көрүүбэ. Онон убааста-быллаах салайааччылар, профком актыыбыстара! Бу олус суолталаах дьыалаба ылсаргытыгар ыгырабыт. «Сана олох» типографиятыгар бэлэм плакаттары, агитациялыыр матырыйааллары удамыр сыанаба сакаастаан ыһааххытын сөл.

АЛКОГОЛЬ И КУЛЬТУРА НЕСОВМЕСТИМЫ!

Геннадий Андреевич Шичко

«Культурное употребление» спиртного – нелепое словосочетание. Поглощение любого вредного для здоровья или испорченного продукта, тем более яда и наркотика – признак бескультурия

В одном из детских садов на территории нашей необъятной родины ученые решили провести необычный эксперимент. Детям предложили сыграть... в праздник! Детям отвели отдельную комнату, предоставили их самим себе и начали потихоньку за ними наблюдать... И как вы думаете, что они увидели?

ЭФФЕКТИВНОСТЬ КОМПЛЕКСНОГО ПОДХОДА

Антиалкогольная политика

(анализ прошлых лет)

По состоянию на 1 декабря 2016 года, в Чурапчинском улусе родилось 339 детей; умерло 128 граждан; проживает 4 052 семей, воспитывающих несовершеннолетних детей, в том числе: количество в них детей – 7 717; количество молодых семей – 1 309.

Из года в год, увеличивается количество многодетных семей.

По всей России и у нас в республике злоупотребление спиртными напитками является одной из причин демографических и социальных проблем, угрозой на уровне

личности, семьи и общества. Алкоголь – тормоз нашего развития. Е.А. Борисов.

С 2013 года в Республике Саха (Якутия) ведется государственная политика по снижению масштабов алкоголизации населения. И в нашем улусе усиливается реализация работы по пропаганде ЗОЖ и ТЗОЖ.

В последние годы, в рамках муниципальных целевых программ «Семейная политика Чурапчинского улуса на 2015-2017 гг.», «Профилактика алкоголизма, наркомании и токсикомании в Чурапчинском улусе на 2015-2017 гг.», «Поддержка социально-ориентированных некоммерческих организаций в Чурапчинском улусе на 2015-2017 гг.» ведется работа по консолидации усилий социальных субъектов и общественных организаций улусного и наслежного уровней по формированию целостной системы мер правового, социального, информационно-пропагандистского и организационного характера, направленную на создание условий для ослабления негативных тенденций в жизнедеятельности населения и сохранения социальной стабильности в обществе, нацеленная во внедрении трезвого, здорового образа жизни в повседневную жизнь граждан и повышения семейных ценностей в воспитании подрастающего поколения. В рамках муниципальных программ, провели: улусные поселенческие семейные конкурсы, соревнования; один раз в квартал издали печатную полосу «Трезвость» в улусной газете «Сана олох»; провели День пропаганды Трезвости, месячник по пропаганде ЗОЖ, ТЗОЖ, в рамках которых с 2013 года традиционно проводим социальный Десант по пропаганде ЗОЖ и ТЗОЖ. В 2017 году из 17 наслегов было охвачено более 4 000 граждан (2016 г. – около 6 000 граждан). По программе «Эрэл» кодировано от алкогольной зависимости более 80 граждан, воспитывающих несовершеннолетних детей.

Результат работы, комплексного подхода всех социально-профилактических субъектов представляем в виде диаграммы, где с каждым годом увеличивается количество семей с детьми, охваченных профилактической работой; отмечаем спад количества семей, находящихся в социально опасном положении и состоящих на учете КДНЗП.

БУШКОВА Т.П., специалист по семейной политике администрации МО «Чурапчинский улус (район)».

Цитаты

Пьянство есть гнуснейшее зло — оно вредит разуму, похищает здоровье, ослабляет дух, раскрывает тайны, побуждает к ссорам, дерзости и похоти. Пьяный не походит на человека, но более всего подобен скоту; потому что, когда человек пьян, разума у него не более, чем у животного.

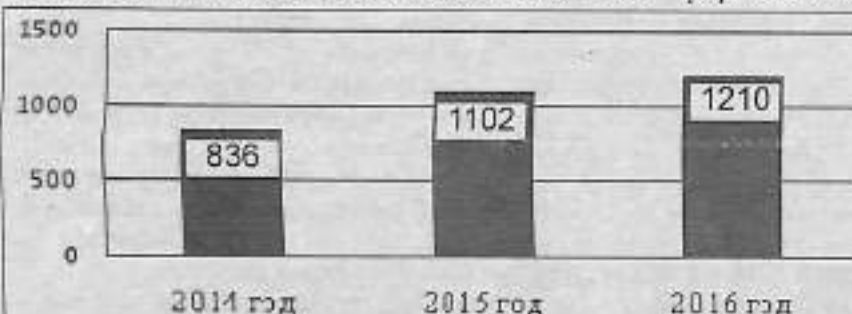
Пени Вильям

Трезвость кладет дрова в печку, мясо — в кастрюлю, хлеб — на стол, кредит — государству, деньги — в голову, довольство — в семью.

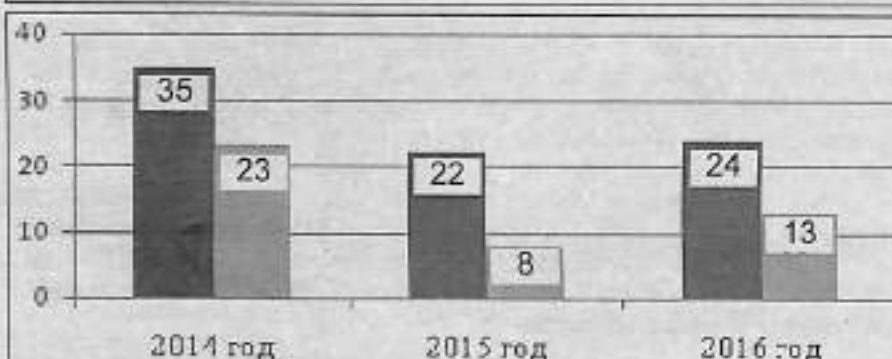
Бенджамин Франклин

Алкоголизм — это порождение варварства — мертвой хваткой держит человечество со времен селой и дикой старины и собирает с него чудовищную дань, пожирая молодость, подрывая силы, подавляя энергию, губя лучший цвет рода людского.

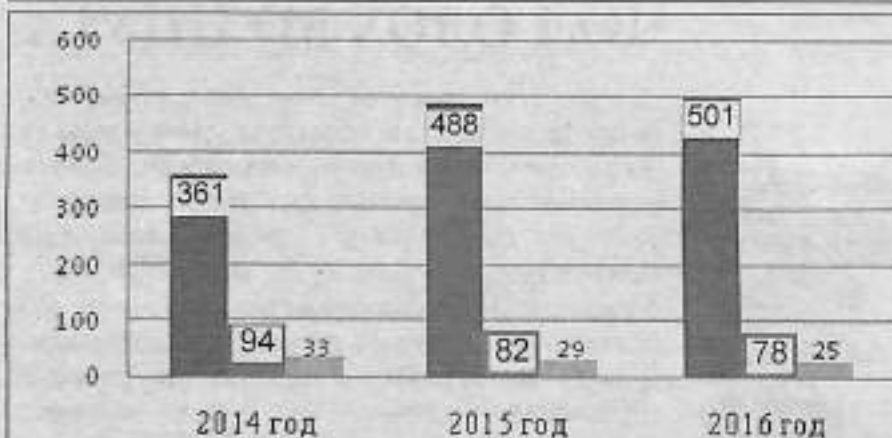
Джек Лондон

■ Количество многодетных семей

■ Количество граждан, кодированных от алкогольной зависимости по программе "Эрэл", из них:
■ количество женщин

■ Количество семей, охваченных ИПР по программе "Эрэл"
■ Количество семей, находящихся в СОП
■ Количество семей, состоящих на учете КДНЗП

Москва педагогической Академиятын профессоры, Российский Федерация экономика-
сайдынын министрисибтүн тас
атыла-эргингэ бүтүн Россиядагы
Академиятын чилингэ, РФ Президенти
стратегической инициативаларга

Мугуудай орто оосруулагын калта биир сайаанн салайта-
ран, биир сыллаах-соруулаах
улэлиилэрин корон олус
астаммалын биилэрлэ,
кластерий хайлсханан улэни
таба ойдоон сэнкэ туһаан
олсоруугун болгохотэ.

Мугудай нэхилийгэр
"Кубэй" норуот
маастарыны, "Алгыс" аҕа
сөөстэхтэр, "Утум" орто сав-
статхтар, "Мугудай
ыччыгтара" эгэрдэр, "Сарымт"

Ылгыран, илги илгиттэн ылсыһан, күн
эрпиригэн элнэжэйдэн айбардыбит.

Күн ижээс агаарыгтар ажгабай саалаа төгүрүк остуул тула кээг көпсөтйини буолла. И.И.Комаровы тыа сиригэр кластернай хамсаалын хайдах тэрийлэи үлэин-хамсыы турарын биэсэр, каро-нетэр сыаллах-сорулгах кэмбитин бөөһүннүрүр. Киии Мугудай илбислэстэ дьаһалтата илбон-саалаан тэрийтэлэри, общественнай түмсүүлэри, “Чуораанчыс” үлүһааны үөннэ ДДККрасныи нисе аап-паан

И. ПУХОВА

Внимание!

ВАКАНСИЯ

коммутируемость, уравновешенность, честность, терпи-

7) катионы NH_4^+ ;

Финансово-экономическое управление.

Финансово-экономическое управление.

БИЛЛЭРИЙЛЭР

ОБЪЯВЛЕНИЯ

ПЛАТОНОВ Николай Петрович

редактор – 41-93
E-mail: sanaolo

Тэрийн тийгэрэгчид: СР Правительства, Чуулалт уулуун "Сана олох" редакционной-издательской холбоог автономный учреждение, Российской Федерации Роскомнадзор СР управленийг 2012 с. кулун тутар 15 кунд регистршилэмт илэмэс – ПИ №14-0238.

ААДЫРЫСПЫТ: 678670, Чурапчы сал.,
Карп Маркс уул. 26 "а", Телефоннарбыт:
редактор – 41-332, отделлар – 41-265, 41-358
E-mail: sanaoloh@mail.ru, сайт: sanaoloh.ru

Бэчээкээ сажаас:
№ 18 (11328)
Кээмэй: 1,5 бэч. лиис
Тираж 1648.
аһыат сыланата: 10 солк

Саға олох

[illegible]

Хайяг бичээкээ бэрлээр графика: 16 ч 00 м. Бичээкээ бэриллинэ: 16 ч 00 м. "Сана олох" редакционной-издательской холбоука 17.02.2017 с. офсетка бачээтгэнэ. Аадырына: 878670, Чувалчы сал., Карл Маркс уул., 25 "а" Индекс: 54907. Хайяг измолээ үстэ: олгуоруннука, чэрлээрэ урина суботарад тахсар.